

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirlici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziram. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

V vednost.

»Poštni glasnik« št. 22 poroča (navajamo samo v izvlečku):

V zadnjem času so se pojavile v časopisju silno vznemirljive vesti, ki težko zadevajo moralne in materialne interese državnih nameščencev: 1. podaljšanje službene dobe od 35 do 40 let, 2. podaljšanje pravice do pokojnine od 10 ozir. 15 let na 20 let, 3. zmanjšanje pokojninske osnove na 75 odstotkov zadnje plače, 4. nadaljnje znižanje draginjskih doklad še za 20 do 30 odstotkov, 5. temeljita redukcija državnih nameščencev do 10 službenih let.

Jasno je, da niso razburile te vesti samo državnih nameščencev, nego v še večji meri njihove organizacije. Zastopniki pokrajinskih organizacij so se zbrali v Beogradu na tridnevno izredno zasedanje Glavnega saveza državnih uslužbencev.

Na predkonferenci v Zagrebu so bile zastopane poštne in žel. organizacije ter Savez javnih nameščencev v Zagrebu. Konferenca je bila zanimiva in podučna zlasti za voditelje organizacij, ker se je razpravljalo o nadaljni taktiki v očitnem napovedanemu atentatu od strani vlade na drž. uslužbenca, Zagrebška konferenca je sklenila izdati na vse drž. nameščence tiskane letake s pozivom, da se vsi organizirajo in se s tem pripravijo na borbo, ki jo bo treba začeti. Dalje, da se sorodna društva ujedinijo in da se vsi drž. nameščenci otrčesejo političnih strank ter začno z lastno stanovsko politiko. Obe konferenci je sklical in vodil z veliko ljubeznijo in priznano idealnostjo tovariš predsednik zagrebške ptt. Obl. organizacije g. Ljubomir Lalić. Poleg ljubljanskega predsednika Zveze tov. Jakšeta je prisostvoval konferenci tudi tov. predsednik novosadske Obl. organizacije g. Drago Tonković.

Konference Glavnega Saveza v Beogradu so se vršile 6., 8. in 9. t. m. Udeležile so se je osrednje zveze vseh pokrajin v državi. Pošto sta zastopala predsednika zagrebške in ljubljanske Obl. organizacije. Uprava Glavnega Saveza demantira vse vesti, ki so jih prinesli nekateri listi in ki smo jih objavili v začetku tega članka. V novem finalnem zakonu za proračunsko leto 1927-28, katerega načrt je že natiskan, ne stoji nobena beseda o zgoraj navedenih strahotah. Res pa je, da pripravlja vlada revizijo uradniškega zakona. V ta namen se je osnovala posebna komisija, ki je začela pred 15 dnevi in ki utegne završiti svoje del čez kake 3-4 mesece. Tudi ta komisija ne misli na tako drakonične odredbe. Resno pa namerava vlada izvesti temeljito revizijo vseh upokojencev, ki dobivajo pokojnino iz državne blagajne. Mladi, zdravi in še zmožni upokojenci bi se pozvali nazaj v službovanje, zato pa bi reducirali nezmožne, nekvalificirane in zlasti tiste uslužbenca, ki

so v službi samo na papirju, faktično je pa nikjer ne opravljajo. Zatrjevali so mi, da pri pošti ter redukcije ne bo, vsaj ne pri nas, kjer ne poznamo takih papirnatih uslužbencev.

Merodajni faktorji smatrajo za upravičeno tudi to, da se podaljša službena doba na 40 let razen za one, ki imajo fakultetsko izobrazbo. Postavljajo se na stališče, da je fakultetnik delj čas študiral in zato kesneje vstopil v službo, vsled česar je zanj upravičena 35 letna službena doba, za ostale pa 40 letna. To stališče seveda ni pravilno, oziroma naj njim skrajšajo službeno dobo na 30 ali 32 let, nam pa puste 35. Vendar, če tudi pride do tega, je upati, da za poštno in železniško prometno osebje ta odredba ne bo veljala.

O nadaljnjem znižanju draginjskih doklad ni govora. Nasprotno, v novem proračunu so postavljene draginjske doklade v polnih prejšnjih zneskih, torej v tistih, kakršni so bili v sedanjem proračunu pred znižanjem po poplavah. — Za izplačilo razlike je postavljenih v novem proračunu zopet 10 milijonov dinarjev. Organizacije zahtevajo izplačilo te razlike v bonih, ki bi se eskomptirali pri Narodni banki tekom 3 mesecev.

Kot glavni moralni uspeh te konference se mora smatrati to, da je sprejela uprava Glavnega Saveza nova moderna pravila za Glavni Savez in za vse pokrajinske zveze, ki jih je izdelala Osrednja zveza javnih nameščencev v Ljubljani. Na osnovi teh novih pravil je pričakovati, da se bo razvilo živahnejše organizacijsko delovanje v centrali in v posameznih pokrajinah. Kdor pozna sedanje neokretno poslovanje teh organizacij, ki je bilo mnogo krivo našim neuspelom, bo znal ceniti pomen novega reorganiziranega Glavnega Saviza in pokrajinskih savezov. Ta pravila se predložijo glavni skupščini Glavnega Saveza, ki se bo vršila 4. in 5. decembra t. l. v Zagrebu. Ta kongres obeta biti eden največjih v naši državi, zato se ga bodo udeležile tudi poštne organizacije, ki bodo imele en dan prej, t. j. 3. decembra v Zagrebu konferenco pod vodstvom predsednika poštne saveza g. Tome Jovanovića.

Uprava Gl. Saveza je na koncu svojega zasedanja sprejela naslednje sklepe:

1. da se zahteva ekstenznenj minimum, ker se je ugotovilo nezdravo dejstvo, da drž. uslužbenci še danes nimajo minimuma eksistence;
2. da se izplača z zakonom zajamčena razlika plače drž. uslužbencem v roku 6 mesecev;
3. da se ustavi neupravičeno odvzemanje zneskov za poplavljenice;
4. da se poviša stanarina na faktično stanje;
5. da se takoj izdela pravilnik o razdelitvi vsote, ki jo določa proračun za zgradbo uradniških stanovanj;

6. da se uvrste v 1. draginjski razred mesta Skoplje, Zagreb, Split, Sarajevo, Ljubljana in Maribor;

7. da se delegirata dva člana Glav. Saveza v komisijo za revizijo uradniškega zakona;

8. da se kronske pokojnine pretvorijo v dinarske;

9. da se regulira vprašanje potnih in selitvenih stroškov kakor oficirjem; (tak pravilnik se sedaj pripravlja — op. pisca);

10. da se prizna pravica do pokojnine rodbinam onih uslužbencev, ki ob vršenju službe obole ali umro po 5 letih;

11. da se vojna in druga leta priznajo šele potem, ko zadobi uslužbenec pravico do pokojnine;

12. da se postavljajo uradniki samo s kvalifikacijo po zakonu;

13. da se takoj donese zakon o centralni državni upravi in ureditvi državnih oblastev;

14. da se podaljša stanovanjski zakon do leta 1931;

15. da se izenačijo uradnice v pogledu pravice do osebnih doklad;

16. da se prizna pravica do pokojnine ženski deci tudi po polnoletnosti;

17. da se mesečni prejemki izplačujejo redno, ne da bi bilo treba čakati otvorenja kredita;

18. da se vrne drž. uslužbencem stalnost;

19. da se vrši redukcija v smislu ustave (čl. 106).

Naše glasilo in drugo časopisje.

V predposlednji številki »N. gl.« smo apelirali na naše dnevno časopisje, naj v svrhu informacije širše javnosti ponatiskuje naše aktualne članke o drž. gospodarstvu. Izrecno smo naglasili, da je nam v prvi vrsti na srcu dobrobit naše domovine. Čemu razglašamo prav brezobzirno vse napake in grehe v drž. upravi? Čemu kažemo s prstom na škodljivce in zajedalce v drž. organizmu, ki se bo že skoroda zrušil? Zato, da bo narod slej ali prej — in zgodilo se bo! — obračunal s pravimi krivci in da ne bo planil po nas, da nas ne bo identificiral — z oblastniki. Kdo pozna trhllost v drž. upravi in nesolidnost drž. gospodarstva boljše od drž. nameščencev? Ne borimo se samo zase, borimo se za ves narod, za obstoj naše državne edinice. Edini političen list, ki prinaša tu in tam kakšen naš članek, je »Narodni dnevnik«, za vse druge liste ne eksistiramo. Izrecno pa je opozoril zagrebški »Naš Glas« na naš članek: »Gospodarska kriza in drž. uslužbenci«, ki ga je objavil ta list v poslednji številki v dobesednem prevodu. Je nam še ljubše; tako se sliši naš glas tudi drugje in ne samo od ljubljanskega grada do Kurje vasi.

Korupcija.

Znanca, sodobna. Kadarkoli se govori o državni upravi, se razpravlja tudi o korupciji kakor o kakšni vsakdanji bolezni, ki jo poznamo vsi. O njej govore poklicani in oni, ki o njej ne vedo ničesar; o njej blebečejo ljudje, ki so sami korupcionisti, pa tudi oni, ki jo indirektno podpirajo. Vsi jo obsojajo kot največjo škodljivo državno upravo; vsi želijo, da se iztrebi. Vsi se zavedamo, da je treba hidro zagrabit pri glavi in jo pobiti. Kjerkoli in kadarkoli se omenja korupcija, vedno in povsodi se kaže s prstom na državne nameščence in na visoke državne funkcionarje, a najbolj se ljutijo na njo — le-ti sami!

V narodni skupščini se vrste interpelacije o korupciji dan na dan; vse stiče samo za korupcijo. Predlagajo se zakonski načrti proti korupciji tako od opozicije kot od vladnih strank; nastala je pravcata tekma. Kdo se ne spominja onega pompoznega protestnega zborovanja parlamentarcev v Ljubljani proti korupciji? No, smo dejali, sedaj stopajo kači na glavo! In v vsa večja mesta Jugoslavije so hoteli zanesti svoje ogorčenje! Tresle so se gore — rodila se miška. Pa če bi bila vsaj miška! Žarečih in zadovoljnih obrazov so odhajali antikorupcionisti iz Uniona. Še sedaj ne vemo, čemu so prišli gromovniki baš v Ljubljano. Vsa komedija je bila pravcati humbug. Stavimo, da se vsi ti gospodje po tako izvrstno vzpelem zborovanju niso med seboj nikdar več menili o korupciji. Čemu tudi, saj so skakali za govorniško mizo in mahali z rokami, da je tekla kri od hidre — hočemo reči, da jim je tekkel pot raz čelo, — potem je vse zopet lepo zaspalo. Še vedno leže na lavorikah.

Toda še se bavijo s korupcijo. Protestnih zborovanj sicer ne prirejajo več, saj je pa tudi nekako čudno, če dopoveduješ nedolžni publiki, češ, pogledajte nas, mi smo proti — jetiki, ki jo imamo v lastnih koših. Nam se zdi, da nima nihče poguma, da bi pokazal na izvor te bolezni in na vzroke, ki jo pospešujejo. Z obtožbami in zakoni o pobijanju korupcije se ne da doseči ničesar pozitivnega. Saj imamo že tak zakon! Korupcija je pa vendar tu. Ne nov zakon o pobijanju korupcije, ampak neki drug zakon bi se moral uveljaviti kot zdravilo proti korupciji in ta zakon naj bi imel samo dva paragrafa, ki se naj bi glasila:

1. Noben parlamentarec (navadni poslanec itd.) in noben višji državni funkcionar se ne sme interesirati za zasebna vprašanja glede imenovanj, premestitev in odpusta državnih nameščencev; tudi se ne sme vtikati v nobeno razpravo pri sodiščih in pri administrativnih oblastih.

2. Resortni ministri pooblaščajo izvestne osebe, ki naj izvrše redukcijo državnih nameščencev in uslužbenecv. Ti pooblaščenici morajo pripadati dotični stroki, kjer se naj izčisti status; prevzeti morajo pa tudi vso odgovornost za opravljene posle, vse to pa pod pogojem, da se prihranek na izdatkih porazdeli med one, ki ostanejo v službi.

Korupcija ne bo ponehala vse dotlej, dokler ne prenehajo poslanci, in višji funkcionarji z intervencijami in dokler bo živelo uradništvo v taki bedi, kakor gospodari sedaj med njimi. Vse dotlej korupcije ne bo moč zadušiti, pač pa se bode še bolj razvijala, sicer ne tako očitno, ampak skrivaj in bolj oprezno. Menda ga ni na svetu, ki bi trdil, da je zadovoljen in srečen, če nima garantirane ne satnosti v službi, in ni samostojen v opravljanju svojega posla in nima niti toliko dohodkov, da bi se mogel oblačiti in hraniti.

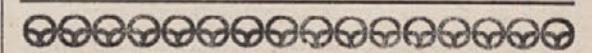
Vse zlo izvira iz nepotrebnih intervencij in iz prevelikega števila slabo plačanih državnih nameščencev. Dokler se to zlo ne odpravi, so vsi zakoni o pobijanju korupcije mrtve črke na krpi papirja.

— Kakor doznavamo, je izdal prometni minister odredbo vsemu prometnemu uradništvu in ga opozoril, da bode strogo kaznovan vsak prometni uslužbenec, ki bi iskal protekcije pri kakšnem narodnem poslancu. Vprašanje je sedaj, če se bode ta odredba seveda tudi izvajala. Pravimo, da bi morala izdati in izvajati tako odredbo prav vsa ministristva, potem bi bila korupcija potipana tako precej pri korenini vsega zla.

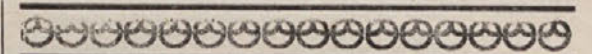
Stanovanjska anketa.

V soboto, 6. novembra l. l. je sklical v sejno dvorano mestnega magistrata ljubljanskega predsednik stavbenih zadrug, g. Ant. Kristan na posvetovanje vse osebnosti, ki se zanimajo za stanovanjsko vprašanje. Naši časopisi so poročali površno in samo v glavnih obrisih o poteku tega zborovanja. Tri četrtine prebivalstva pa bi s hvaležnostjo čitalo vse govore, ki so bili iznešeni na

tem sestanku. Koliko statističnega veleznaničnega gradiva, koliko originalnih misli, želja in nasvetov se je čulo! Če bi nam dopuščal prostor, bi dobesedno objavili govore gg. Kristana, Puca, dr. Lončarja, zastopnik zadruga »Hera«, Velikonje, dr. Windišerja, inž. Šukljeta, dr. Mencingerja, Uratnika itd. Vsi ti govori so bili globoko zasnovani, iz vsake besede si čutil resno voljo po rešitvi stanovanjske krize; vsaka misel je bila izgovorjena iz trdnega notranjega uverjenja, da bi se po iznešeni poti prišlo vsaj kolikor toliko v okom stanovanjski mizeriji. In kaj nas je še najbolj prijetno iznenadilo? Za demagogijo niso bila tla; forum je bil zanj preveč resen, prekričen! V prvi vrsti smo za dobro voljo, ki se jo pokazali na tej anketi, hvaležni mi drž. nameščenci. Država ne samo, da nas zanemarja, ona nam jemlje sploh vsako možnost, da si pomoremo sami. Kako naj zida uradnik? S plačo, ki jo nam vsak dan pritrjujejo — za poplavljeni latifundiste v beraški Bački? S svojimi otroki, ki jim ne moremo kupiti niti najpotrebnejših cap? In vendar je državna uprava prva, ki bi morala priskočiti na pomoč pri gradnji stanovanj, če že ne direktno svojemu delavcu, pa vsaj onim, ki jim je pred očmi vseobči blagor in to iz — golega altruizma. — Za eno prihodnjih števil si bomo preskrbeli nekaj gradiva s tega posvetovanja. Videli boste, kako se rešuje stanovanjsko vprašanje drugod in kako daleč smo pri nas — »vzadi«.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Vestnik.

Revizija uradniškega zakona. Listi poročajo: Ministrski odbor za revizijo uradniškega zakona je ministrstvu pravde poveril nalogo, da sestavi širšo komisijo, ki naj izdela načrt za izpremembo in izpopolnitev obstoječega uradniškega zakona. Komisija bo v prvi vrsti uradniški zakon spravila v sklad z novim načrtom zakona o centralni upravi in s pravilnikom za njegovo izvrševanje. Razen tega bo razlika med posameznimi kategorijami znatno omiljena, zlasti med prvo in drugo. Posebna pozornost se posveti točnemu preciziranju priznanja službenih let, tako da se bo onemogočilo vsako eventualno oškodovanje dr-

F. R.:

Naša kulturna omejenost.

Članek »Nov jezik«, ki sem ga spisal po pripovedovanju prijatelja, je torej vendar izšel v »Našem Glasu«. Z veseljem sem ga napisal, ker sem mislil, da ga bom po tem ali onem znanem časnikarskem uredniku spravil v javnost in da bom z njim v vseh naših znanstvenih krogih zbudil pozornost na stvar, ki se v njem na kratko obravnava. Verjel nisem prijatelju, da je pri nas doma še sedaj taka staroveška časnikarska omejenost, kakršno je on preizkusil pred 22. leti. Ali hudo sem se zmotil v svoji dobri veri. Prijatelj je izborno poučen o vseh naših razmerah in je povedal čisto resnico o čudni uvidevnosti in svobodoljubnosti naših današnjih časnikarskih urednikov.

Pomislite, gospod urednik »Našega Glasu«, predale šestih različnih naprednih urednikov v Ljubljani je moral ubogi članek »Nov jezik« preromati in tam potrpežljivo čakati v neprodirni temini na odrešenje, preden je prišel v Vaše roke. Šele Vi ste se ga usmili ter ga pogumno izpustili na svobodo v beli svet. Jaz in moj prijatelj Vam bova vedno hvaležna za izredno uslugo, ki ste jo izkazali nama in morda tudi naši in splošni kulturi z objavo tega članka in Vam bova v znak

hvaležnosti poslala še marsikako črtico v razgalitev še drugih naših omejenosti in temin; kajti pri nas je zora prave naprednosti, svobode in kulture še daleč za gorami. Ono, kar se pri nas smatra za našo najnovejšo kulturo, pa je navadno opičarstvo, ki je že od nekaj tako priljubljeno pri naših »priznanih« kulturonoščih in ga je že Fran Levstik grajal v sonetu, kjer omenja lastnost, »ki z njo smo opicam v sorodu«.

Nisem na jasnem, kaj je bilo pravi vzrok odklonitve mojega članka pri omenjenih urednikih. Ali strahopetnost pred novo mislijo ali znana demokratičnost, ki navadno smatra za vredno objave le ono, ki je podpisano po kakem dr. Urednik znanega nadstrankarskega lista je na mojo izjavo, da se mi zdi jako žalostno in sramotno, da pri nas domač človek še svojih misli ne more objaviti v časnikih, grobo pripomnil: »Da, da, to je bilo in bo, da ne more vsak objaviti svojih misli«. »Tako torej,« sem si mislil, ko sem zapuščal tiskarno. »Taki so tvoji časnikarski nazorji o tiskarski svobodi in o pravicah občinstva do objave svojih misli! Čemu nam je treba takega omejenega in pristranskega časnikarstva! Vredno ni, da ga občinstvo čita in podpira z naročbo!«

Drugi uredniki so se izgovarjali, da nimajo prostora, ali pa so priobčitev odklonili s

kratko izjavo: »To ni za naš list!« Godilo se mi je torej kakor pred leti prijatelju. Toda jaz nisem obupal in vrgel puške v koruzo. Sklenil sem, da ne odneham prej, dokler se moj članek ne objavi. Že sem se hotel poslužiti drugih metod v dosego svojega cilja, tedaj pa je izšel članek v »Našem Glasu«.

K tej moji vztrajnosti pa me je posebno vzpodbujalo naslednje usodno naključje. List, katerega uredništvu sem prvič izročil svoj članek v priobčitev, je čez en teden pozneje in sicer dne 28. svečana t. l. prinesel članek z naslovom »Prvotni človeški jezik«, ki se glasi:

»Na nekem sestanku francoskih učenjakov so razmotrivali vprašanje, kakšen jezik bi govoril otrok, ki še ni slišal človeške govorice. Nekaj znanstvenikov je bilo mnenja, da bo govorilo dete gotovo hebrejsko — jezik starega testamenta. Drugi spet so zagovarjali materinščino, češ, da je podedovana.

Ker se nikakor niso mogli zediniti, so odločili sporno vprašanje s poskusom. Vzeli so iz pariške sirotišnice dva pol leta stara otroka. Dali so ju v rejo k mutasti, samotno živeči vdovi nekje v Alpah. Njena koča je bila na popolnoma samotnem kraju in nihče je ni obiskoval. Obljubila je pismeno, da bo vzgajala otroka popolnoma samotarski in da ne bo nikogar pustila govoriti z njima.

žave. Izpremembam in spopolnitvam je glavna svrha, da zagotove redukcijo osebnih izdatkov v bodočnosti. Redukcija se izvrši tako, da ne bo težko zadela uradnikov.

Napredovanje na podlagi strokovnih izpitov. Državni svet razglašal naslednji načelni sklep: V nasprotju z dosedanjjo prakso ne more noben uradnik napredovati v višjo kategorijo samo na temelju teoretičnega izpita, predpisanega od ministrstva prosvete. Za napredovanje je v vsakem slučaju potreben tudi predpisani strokovni izpit, ki ga zahteva dotično službeno področje.

— Debata o nujnem izboljšanju uradniškega položaja v Narodni skupščini. Poslanec SLS g. Kremenar je utemeljeval predlog v prilogi državnemu uradništvu sledeče: V čl. 46. zakona o civilnih uradnikih je natančno in fiksno določeno, kako naj se odmerjajo državnim uradnikom draginske doklade. Rečeno je, da se morajo urediti draginske doklade s posebnim zakonom. Dasi-tudi je ta zakon o uradnikih izšel 31. julija 1923, se draginske doklade še vedno niso uzakonile. Danes pa fiksiranje ni samo mogoče, ampak je tudi nujno potrebno in koristno urediti to z zakonom, kajti naš dinar se je popolnoma ustabil. **Nestalnost državnega uradništva je v škodo upravi.** Državno uradništvo živi v stanju negotovosti. Ta negotovost zelo škoduje državnim upravi. Državno uradništvo je isti činitelj, ki državo zastopa napram ljudstvu. Zato mora ono na eni strani imeti veliko avtoriteto, na drugi strani pa mora biti materialno dobro situirano. Mesto tega pa vidimo, da državni uradniki vsak dan bolj propadajo. Tako daleč propadajo, da prehajajo v stanje proletarijata, kajti stalnost je eden glavnih momentov, ki bi moral držati državnega uradnika. — **Premeščanja in nepravilne redukcije.** Govornik navaja tudi druge nepravilnosti, ki jih dela vlada napram uradništvu. Predvsem graja sistem premeščanja uradništva iz enega konca v drugi konec države. Kadarkoli se govori o znižanju plač, se obenem pojavi redukcija. O teh redukcijah se vedno govori. Nobena redukcija se ni izvršila tako, kakor je treba, to je, da bi se odpustili nesposobni ljudje, tisti pa, ki bodo ostali, da bi se jim izboljšalo plače. Ne smejo se favorizirati ljudje, ki nimajo za državno službo druge kvalifikacije, kakor priporočilo svoje stranke. **Vlada uradnikom še vedno odteguje.** Poslanec utemeljuje svoj nujni predlog za zakonsko uredbo sklepa ministrskega sveta o draginskih dokladah državnim uslužbencem. Predvsem naglašal, da je vlada ob priliki poslednje uredbe, s katero je državnim nameščencem odtegnila za poplavljenec več odstotkov, zatrjevala, da bo to veljalo samo tri mesece, sedaj pa smo že prišli v četrti mesec. Kljub temu se pa ti odtegljaji še nadalje izvršujejo in ne porablajo za poplavljenec. — Poslanec SLS dr. Paleček je povdarjal sledeče: Uradnikom je treba omogočiti materialni in moralni obstanek. Vlada in

večina pa delata ravno nasprotno, ker odvzemata uradnikom stalnost, cenena in higijska stanovanja ter jim povzročata nesocialno krivico, ko jim še od njihovih bornih dohodkov odtrgujeta z izgovorom, da je treba za poplavljenec. — **Tako poslanci! Največja nesreča je v tem, da govore poslanci o potrebi izboljšanja materialnega in pravnega stanja uradništva le kadar so v opoziciji, pozabijo pa na to svoje stališče, kadar pridejo v vlado in so v večini.**

»Učiteljski Tovariš.«

Odmera dnevnic pri službenih potovanjih državnih uradnikov. V smislu odloka DR br. 113.834/26 rektificirana tabela dnevnic se glasi: (V »Našem Glasu« št. 27 z dne 30. septembra t. l. objavljena tabela je torej izpremenjena.)

Vrste drž. uradnikov	Velike dnevne ce	Male dnevnic	
		Zvišane	Normalne
I. 1—3	100	75	65
I. 4—6	75	65	50
II. 1			
I. 7—9			
II. 2—4	65	50	45
III. 1—3			
II. 5			
III. 4	50	40	35

Koliko upravnih uradnikov je v Sloveniji in Dalmaciji. V Sloveniji je upravnih uradnikov I. kategorije 99, II. kategorije samo 3, a III. sto. V Dalmaciji je uradnikov I. kategorije 50, II. 11, III. pa 60. Na Hrvaškem in v Slavoniji znaša skupno število upravnih uradnikov 606, torej za 283 več kakor v Sloveniji in Dalmaciji skupaj. Značilno je, da je v Sloveniji in Dalmaciji samo 14 upravnih uradnikov II. kategorije, torej s srednješolsko izobrazbo proti 149 diplomiranim pravnikom. Še bolj pa pada v oči, da je v celi Bosni in Hercegovini samo 9 okrajnih predstojnikov, ki so diplomirani pravniki.

Poštne pristojbine bodo zvišane samo za mesec dni. Kakor smo svojedobno poročali, je ministrstvo pošte in brzojava sklenilo, da se zvišajo poštne pristojbine za dobo treh mesecev. Prebitek zvišanih pristojbin naj bi se uporabil za poplavljenec. Ker pa se je pokazalo, da škoda vsled poplave ni tako velika, je ministrstvo pošte sedaj odredilo, da se rok zniža samo na mesec november. Vederemo!

Poročila o novih vpisih v uslužbene liste. Vse državne urade opozarjamo, da je Učiteljska tiskarna v Ljubljani izdala posebno tiskovino za poročila o novih vpisih v uslužbene liste, ki jo uporabljajo vsi državni uradi za svoja poročila o

Škandal! To so opice!« Udaril sem razsrjen s pestjo po mizi, a nato izrezal članek s pariško novico in z njim odšel k uredniku, ki je hranil v predalu moj članek »Nov jezik«. Poglejte ta-le članek in moj podlistek. Ali si nista jako slična, dasi ni nobene zveze med njima! Kako, da tuje reči priobčite, a moje nočete!?!« »Bomo, bomo,« se je izgovarjal mlad človek. »Govorili smo že o vaši stvari in pride o priliki na vrsto. Potrpite še nekaj časa.« Odšel sem in čakal. Čez nekaj tednov sem šel zopet v uredništvo vprašati, kaj je z mojim člankom. »Bo že prišel enkrat v list. Obljubiti ne morem, kdaj.« »Enkrat je lahko čez eno leto ali pa nobenkrat. Prosim, dajte mi nazaj, ponudim drugam,« sem odgovoril in odnesel članek, ko sem ga prejel, k drugemu uredniku. Kako se mi je dalje godilo, to sem že povedal.

Zdaj pa povem tza sklep še to, da skrbno hranim izrezani članek o francoskem poskusu in ga lahko pokažem v izvirniku vsakomur, ki bi se zanimal za stvar in ravno tako lahko postrežem radovednežu tudi s prvotnim člankom iz leta 1904, ki ga je zdaj moj prijatelj poiskal in mi ga izročil. Napisan je z drobnim pisavo na vseh štirih straneh cele pole pisarniškega papirja.

teh vpisih. Tiskovino priporočamo zaradi njene praktičnosti. S tem si prihranite čas.

Demagogi. 14. t. m. je izvolil — tako javljajo vsaj dnevnik — g. Radič omeniti državne nameščence v Dolenji Lendavi s sledečimi ljubeznivimi frazami: »Za gospodo, vi seljaki, dolgo časa niste pomenili ničesar; sedaj pa naj oni čutijo, kaj se pravi dobiti pol plače. Mi smo jim za tri mesece (?) ukinili draginske doklade, pa že javkajo, da ne morejo živeti. Če ne morejo živeti, naj ne živijo! Uradnike bo treba preresetati. Plač jim ne bomo povišali itd.« — Mi dobro vemo, kako se živi, ne vemo pa, kako bi živeli različni demagogi, če bi jim odščipnili le ščepec kravje dolgega jezika. Ako se vsi ne strnemo v eno vrsto, nas bodo v resnici pozabili tj prašiči. Sicer se pa tolažimo z znanim izrekom, da še nobeno drevo ni pognalo do nebes. Bodo že še pomiznejši!

Zopet novo glasilo. V eni prejšnjih številčk smo sporočili, koliko stanovalskih glasil imajo železniški uslužbenci; menda jih je devet. No, in sedaj so pričeli izdajati še eno glasilo: »Profesijonist«, ki je last profesionalistov državnih železnic. Sedaj je teh glasil deset. Mi se ne balkaniziramo, ampak amerikaniziramo!

Kdaj se naj prično naši otroci učiti glasovirja?

To vprašanje je šestokrat na dnevnem redu, kadar se starši pogovarjajo o vzgoji svojih otrok. Na to vprašanje je težko odgovoriti določno, ker sta merodajna pri otrokih nadarjenost in telesna usposobljenost ali razvoj. Če opazimo, da je otrok muzikalichen in telesno dobro razvit, bi priporočali, naj se prične s poukom med 7. in 8. letom; nikakor pa ne smemo čakati do 9. ali celo 10. leta, ker poenjuje v poznejših letih veselje do glasovirja in do rednega poduka. Pri otrokih, ki se navdušujejo za godbo, je treba in je umestno, da ne odlagamo preveč in da jih ne težimo samo s obljubami. V starosti od 7. do 8. leta otrok s šolskim poukom še ni preobremenjen; v tem času že lahko s premislekom sledi navodilom, ki mu jih mudi učitelj glasbe. V 9. ali 10. letu je potem glasovir za otroka razvedrilo, uteho, da nekoliko pozabi na svoje šolske težave in napore.

V zvezi s tem vprašanjem je seveda nabava glasovirja, če ga družina še nima. Kakor pri vsaki drugi nabavi, veljaj tudi tu pravilo: Nakup dobrega instrumenta je najcenejši! Če je komu le količkaj mogoče, naj si kupi nov in dober instrument. V novejšem času se izdelujejo glasovirji, ki ohranijo blagozvooneč glas in imajo prožno tastaturo; na njih je omogočena najbolj raznolika modulacija glasov. Že te činjenice priporočajo nabavo novega, modernega glasovirja. Vsakterj pozna one stare, dolge »mentrege«, ki jih je vsekod v izobilici. Kdor pozna glas teh starih ragelj in si je že lomil prste po okoreli, rumeni tastaturi, ta ve ceniti nov instrument. Nemci imajo za te stare »šajtrge« klasičen izraz: »Jammerkastene«. Ne smemo se tedaj čuditi, če mine otroka veselje do poduka, ker se miči na slabem ali starem glasovirju. Popolnoma neupravičena je tudi domneva, da ga pokvarijo otroške roke. Kaj bolj zmotnega sploh ni, kajti koliko se pač obrabi prevleka kladevcev, a to se ne zgodi pri vseh glasovirjih. Sicer je pa strošek za novo prevleko prav minimalen. Dober glasovir in vester poduk sta faktorja, ki pripomoreta do sigurnega uspeha — v radost roditeljev in učencev.

Za »Tiskovni sklad« »Našega Glasa« so darovali: G. Jos. Jaklič, carinski upravnik v pok., Studenci pri Mariboru, 25 Din; gg. nameščenci davčnega urada v Škofji Loki 100 Din in sicer: g. Fran Adamič, davčni upravitelj, 35 Din, gosp. Joško Levstek, davčni upravitelj, 20 Din, g. Janko Trtnik, davčni oficijal, g. Viktor Ankele, davčni praktikant, g. Gustav Mlejnik, izterjevalec, gosp. Franc Suša, izterjevalec, vsak po 10 Din, in gosp. Ludvik Komar, davčni služitelj, 5 Din. — Najiskrenejša hvala vsem.

Uprava.

Beležnica.

»Gruda«, mesečnik za ljudsko prosveto, je izšel za mesec september 1926. Celoletna naročnina znaša 30 Din. Naroča se v upravi, Kolodvorska ulica št. 7, Ljubljana.

»Zdravje« št. 10 in 11 je izšlo. List je posvečen historijatu asanacije Lukovice pri Domžalah, kjer so vsled nezdravih vodnjakov razsajale različne epidemije. List se naroča pri Higijenskem zavodu na Zaloški cesti, Splošna državna bolnica.

Po šestih letih so odpeljali otroka v Pariz, da bi javno razglasili rezultat zanimivega poskusa. Dobro razvita in vesela otroka se pa nista posluževala nikakšne človeške govornice, temveč sta se pomenkovala z nerazločljivimi kriki in znamenji. Oponašala sta tudi živali, potem petelina, kokoš, kozo — sploh domače živali, ki sta jih videla v gorah. Šele v Parizu sta se potem v razmeroma kratkem času naučila francoščine.

Na ta članek me je doma član moje družine opozoril: »Poglej, kaj je tukaj pisano. Ali nisi tudi ti pred kratkim pisal nekaj takega?« Prebral sem članek in se čudil. Kakšna podobnost med izvirnimi mislimi mojega slovenskega prijatelja in tem francoskim poskusom! In vendar ni nikake zveze vmes! Kar pa so zdaj francoski učenjaki dejansko poskusili; podoben poskus za boljši rezultat je moj prijatelj v svojem članku pomujal slovenski javnosti že pred 22. leti, a zakrknjeni slovenski časnikar ga ni sprejel!

Jeza mi je privrela v glavo in rekel sem glasno: »Seveda sem spisal podlistek o slični zadevi in ga že pred enim tednom izročil uredništvu tega lista v objavo. A glej, novico o francoskem poskusu priobčijo takoj, toda izvirnega nasveta našega domačina nočejo obelodaniti! Tem časnikarjem je torej važno in dobro samo tisto, kar prihaja iz tujine!

»Zvonček«, št. 2, je izšla in ima sledečo vsebino: E. Gangl: Očetov nož — pesem. Josip Vandot: Kocljeva osveta — pripovedka. A. Potočnik: Ljubljana — poučni spis. — Ivanka Kalinova: Mamici — pesem. Fr. Rojec: Učiteljeva tridesetletnica — življenjepis. Alb. Čebular: Solza — pesem. Dr. Fran Zbašnik: Ne kradi — povest. Damijan: Jesenski večer — pesem. Josip Jeras: Deklice iz preteklosti — zgodovinski spis. Karel Štrbenk: Jure — gledališka igra. Danilo Gorišek: Mamice ni — pesem. Anica: 10. oktober — pesem. Pouk in zabava. — Kotichek gospoda Dobropolj-

skega. — List najtoplejše priporočamo. Letna cena 30 Din. Naroča se v upravi Učiteljske tiskarne, I. nadstropje.

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH preservat, fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gesteteru Cyklostil.

LUD. BARAGA, Ljubljana,

Selenburgova ulica 6.

Telefon 980.

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

Priporočamo

posebni oddelek za gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 18, 19

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

:: **Gostilna pri „Kolovratu“** ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča.

Tomaž Bizilj.

Najboljši živami stroji in kolesa edino le

Josipa Petelinca znamka Gritzner in Feniks za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913 Na malo

Kje se najbolje kupi, je brezdvoma znano!

„Pri Nizki ceni“ Ign. Žargi

Ljubljana

Sv. Petra cesta

Ljubljana

Priporoča veliko izbiro potrebščin za krojače in šivilje. Velika zaloga raznih nogavic, modnih, volnenih, ter raznega moškega, damskega in otroškega perila ter volnenih jopic, čepic i. t. d. — Razna vezenina, svilene samoveznice i. t. d. Po priznanih nižjih cenah!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno jesensko in zimsko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinije vrste. Na obroke proti garanciji uradov.

F. Szantner, Ljubljana

Selenburgova ul. 1.

Špecialist za ortopedična in anatomska obuvala in trgovec s čevlji.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdba ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

Josip Olup, Ljubljana,
Na vogalu Stari trg št. 2

Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka ki se izvršujejo po najnižjih cenah tudi po naročilu. — Blago se daje proti garanciji tudi na obroke. Priporoča tudi kjer se točijo najboljša dolenska in štajerska vina. **„Pod Trančo“** svojo gostilno

Razširjajte

„Naš Glas“!

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg št. 17.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene.

1912 ustanovljeno 1912

IVAN PAKIŽ

Ljubljana, Stari trg 20.

Velika zaloga stenskih ur in budilk. Vsakovrstne precizne švicarske žepne ure. Velika izbira zlatne in srebrne, juvelov, poročnih prstanov, jedilnega orodja, kakor tudi različnih nastavkov iz china in pravega srebra. **Najcenejši nakup!**

Priporočamo tvrdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!

priporoča svojim članom nakup najfinije bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonijalnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira **dežnikov in predpražnikov.** Izdeluje najfinije in najtrpejše **čevlje vseh vrst** po meri innaročilu. — **Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!**

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta

Aleksandrova cesta

se priporoča za vse finančne transakcije v tu in inozemstvu. — Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekočem računu. — Oddaja srečke državne razredne loterije.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.